

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1953-1954.

SÉANCE DU 1er DÉCEMBRE 1953.

Projet de loi relatif à la revision des mesures disciplinaires prises en raison de leur comportement pendant l'occupation ennemie à l'égard des personnes visées à l'article premier, 2°, de l'arrêté-loi du 8 mai 1944, relatif aux fonctions publiques, ainsi qu'à l'égard de certains membres de l'Ordre judiciaire, des officiers et agents de la police judiciaire près les parquets et du personnel des parquets et des greffes.

AMENDEMENTS PROPOSÉS
PAR M. ROLIN.

ARTICLE PREMIER.

Ajouter à la fin de l'article, l'alinéa suivant :
« Elle n'est pas applicable au personnel de la Régie des Télégraphes et Téléphones. »

Justification.

Les dispositions de l'arrêté royal du 6 mars 1951, applicables seulement aux agents de l'Etat, ont été étendues au personnel de la Régie des Télégraphes et Téléphones, par l'arrêté ministériel du 10 juillet 1952.

Ce personnel doit donc, comme celui de l'Etat, être exclu du champ d'application du présent projet de loi dont la plupart des dispositions sont incompatibles avec celles de l'arrêté ministériel du 10 juillet 1952.

* * *

R. A 4707.

Voir :

Documents du Sénat :

465 (Session de 1952-1953) : Projet transmis par la Chambre des Représentants;

26 (Session de 1953-1954) : Rapport;

27 (Session de 1953-1954) : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1953-1954.

VERGADERING VAN 1 DECEMBER 1953.

Wetsontwerp betreffende de herziening van de tuchtstraffen, wegens hun gedragingen tijdens de vijandelijke bezetting genomen ten aanzien van de personen bedoeld bij artikel 1, 2°, van de besluitwet van 8 Mei 1944 betreffende de openbare ambten, en ten aanzien van sommige leden van de Rechterlijke Orde, van de officieren en agenten van de gerechtelijke politie bij de parketten en van het personeel van de parketten en van de griffies.

AMENDEMENTEN VOORGESTELD
DOOR DE H. ROLIN.

EERSTE ARTIKEL.

Aan dit artikel een lid toe te voegen, luidende :
« Zij is niet van toepassing op het personeel der Regie van Telegrafie en Telefonie ».

Verantwoording.

Het bepaalde in het koninklijk besluit van 6 Maart 1951, dat alleen voor het Rijkspersoneel geldt, is bij ministerieel besluit van 10 Juli 1952 tot het personeel der Regie van Telegrafie en Telefonie uitgebreid.

Dit personeel moet dus evenzeer als het Rijkspersoneel worden uitgesloten uit de werkingssfeer van dit wetsontwerp, waarvan de meeste bepalingen onverenigbaar zijn met die van het ministerieel besluit van 10 Juli 1952.

* * *

R. A 4707.

Zie :

Gedr. Stukken van de Senaat :

465 (Zitting 1952-1953) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers;

26 (Zitting 1953-1954) : Verslag;

27 (Zitting 1953-1954) : Amendementen.

ART. 2.

a) Au § 1, remplacer le premier alinéa par le texte suivant :

« Les personnes visées à l'article premier qui, avant le 1er janvier 1948, ont, en raison de leur comportement pendant l'occupation ennemie, encouru une sanction disciplinaire, peuvent introduire une demande en revision. La date ci-dessus est reportée au 1er janvier 1949 lorsque la sanction a été prise par le Roi sur recours de l'intéressé ou d'une autorité subordonnée ou d'office. »

Justification.

Il paraît tout à fait excessif d'ouvrir un nouveau droit de recours illimité même contre des sanctions vénielles ou contre des décisions prises éventuellement sur recours pendant les toutes dernières années.

*
* *

b) Supprimer le dernier alinéa.

Justification.

L'assimilation des démissions sur demande aux révocations est aussi peu fondée moralement que juridiquement. Celui qui a opté pour cette voie, pour s'assurer un minimum de droits et écarter un maximum de risques, ne doit pas être autorisé à revenir sur ce choix. Il est du reste pratiquement impossible de distinguer huit ans après les faits si une démission a eu la signification d'un aveu ou celle, du moins, de la constatation d'une rancune ou d'une hostilité de l'opinion publique rendant impossible la continuation de l'exercice de fonctions publiques ou si elle est due exclusivement à la cause d'une sanction jugée par l'agent imméritée.

*
* *

c) Au § 2, premier alinéa, supprimer les mots « ou d'une condamnation du chef d'une infraction ou d'une tentative d'infraction prévue au livre II, titre I, chapitre II du Code pénal ou aux articles 17 et 18 du Code pénal militaire, commise en temps de guerre ».

c) Au même § 2, ajouter un alinéa ainsi libellé : « Nonobstant la restitution des droits civils et politiques, rien n'est modifié à la situation administrative des agents privés de leur emploi par l'effet d'une déchéance ou d'une interdiction encourue à la suite d'une condamnation du chef d'une infraction ou d'une tentative d'infraction prévue au livre II, titre I, chapitre II du Code pénal et aux articles 17 et 18 du Code pénal militaire, commise en temps de guerre. »

ART. 2.

a) In § 1, het eerste lid te vervangen als volgt :

« De in artikel 1 bedoelde personen die, vóór 1 Januari 1948, wegens hun gedragingen tijdens de vijandelijke bezetting disciplinair gestraft werden, kunnen een verzoek tot herziening indienen. De vorengenoemde datum wordt op 1 Januari 1949 gesteld, wanneer de straf door de Koning op beroep van de belanghebbende of van een lagere overheid, dan wel ambtshalve is uitgesproken. »

Verantwoording.

Het schijnt alleszins overdreven te zijn een nieuw recht van onbeperkt beroep te verlenen zelfs van lichte sancties of van beslissingen welke eventueel tijdens de allerlaatste jaren op beroep zijn genomen.

*
* *

b) Het laatste lid te doen vervallen.

Verantwoording.

Gelijkstelling van ontslagneming met afzetting is moreel noch juridisch te rechtvaardigen. Wie het eerste heeft gekozen ten einde een minimum aantal rechten te behouden en een maximum aantal risico's uit de weg te gaan, moet geen gelegenheid krijgen op zijn besluit terug te komen. Het is overigens practisch onmogelijk acht jaar na de feiten te onderscheiden of een ontslagneming de betekenis had van een bekentenis of ten minste van de vaststelling van een bestaande wrok of vijandschap van de openbare opinie, welke de uitoefening van de openbare betrekking onmogelijk heeft gemaakt, dan wel of het uitsluitend te wijten is aan een sanctie, welke de beampte onverdiend acht.

*
* *

c) In het eerste lid van § 2, de woorden « of door een veroordeling wegens een in oorlogstijd gepleegd misdrijf of poging tot misdrijf als bepaald in boek II, titel I, hoofdstuk II, van het Wetboek van Strafrecht of in de artikelen 17 en 18 van het Militair Strafwetboek » te doen vervallen.

d) Aan dezelfde § 2 een lid toe te voegen, luidende : « Ondanks de teruggave van de burgerlijke en politieke rechten is er niets gewijzigd in de administratieve toestand van de ambtenaren die van hun betrekking zijn beroofd ingevolge een vervallenverklaring of ontzetting opgelopen door een veroordeling wegens een in oorlogstijd gepleegd misdrijf of poging tot misdrijf als bepaald in boek II, titel I, hoofdstuk II, van het Wetboek van Strafrecht of in de artikelen 17 en 18 van het Militair Strafwetboek ».

Justification.

Il est incompatible avec le respect dont doivent jouir les administrations publiques qu'elles puissent reprendre à leur service des agents ayant encouru des condamnations du chef d'incivisme.

* * *

ART. 4.

a) Remplacer le deuxième alinéa par le texte suivant : « La revision d'office appartient à l'autorité dont l'intéressé relevait au point de vue disciplinaire lors de la privation d'emploi ».

Justification.

La revision d'office est prévue à l'article 2 dans le cas de personnes « privées de leur emploi ». Ces personnes n'ont pu, en vertu de la loi, occuper aucune nouvelle fonction publique. Dès lors, il ne se conçoit pas qu'elles puissent relever d'une autorité quelconque au point de vue disciplinaire.

b) Remplacer les 4e et 5e alinéas par le texte suivant : « Lorsque la sanction disciplinaire dont la revision est demandée a été prise par le Roi, statuant sur recours ou d'office, le Roi statue sur la demande en revision après avis de l'autorité dont l'intéressé relevait à l'époque au point de vue disciplinaire et, le cas échéant, de l'autorité à l'approbation de laquelle les décisions relatives à la sanction étaient soumises. »

Justification.

La modification proposée est de pure forme. Elle s'inspire d'un souci de concision et de clarté.

* * *

ART. 7.

A. — *En ordre principal :*

Remplacer cet article par les articles suivants :

ART. 7.

« Les personnes visées à l'article premier, n°s 1 et 2, qui feront l'objet d'une décision de revision diminuant ou supprimant la mesure qui les a éloignées du service, sont mises en non-activité, pour la période d'interruption des fonctions non motivée par une peine disciplinaire, sans que cette mise

Verantwoording.

Het is onverenigbaar met de eerbied welke verschuldigd is aan de openbare besturen, dat zij wegens incivisme veroordeelde ambtenaren opnieuw in dienst kunnen nemen.

* * *

ART. 4.

a) De tekst van het 2e lid te vervangen als volgt : « De herziening van ambtswege komt toe aan de overheid onder wier disciplinaire bevoegdheid de belanghebbende ressorteerde toen hij van zijn betrekking werd beroofd ».

Verantwoording.

De herziening van ambtswege is bepaald in artikel 2 voor het geval van personen die « van hun betrekking beroofd zijn ». Die personen hebben, krachtens de wet, geen nieuw openbaar ambt kunnen bekleden. Derhalve kunnen zij uit disciplinair oogpunt onder geen enkele overheid ressorteren.

b) Het 4^e en het 5^e lid te vervangen als volgt : « Wanneer de tuchtstraf waarvan de herziening wordt gevraagd, door de Koning op beroep of ambtshalve is uitgesproken, beschikt de Koning op het verzoek tot herziening na het advies van de overheid onder wier disciplinaire bevoegdheid de betrokkene destijds ressorteerde en, in voorkomend geval, van de overheid aan wier goedkeuring de beslissingen in verband met de sanctie onderworpen waren. »

Verantwoording.

Het geldt slechts een vormwijziging. Zij wordt voorgesteld met het oog op beknoptheid en klaarheid.

* * *

ART. 7.

A. — *In hoofdorde :*

Dit artikel te vervangen door de volgende artikelen :

ART. 7.

« De in artikel 1, n^{rs} 1 en 2, bedoelde personen ten opzichte van wie een herzieningsbeslissing wordt getroffen tot vermindering of opheffing van de maatregel op grond waarvan zij uit de dienst zijn verwijderd, worden op nonactiviteit gesteld voor de niet door een tuchtstraf verantwoorde periode

en non-activité puisse être prolongée au-delà de la date à laquelle les intéressés devraient obligatoirement cesser leurs fonctions pour être mis à la retraite.

» Les autorités compétentes allouent à l'agent mis en non-activité, le traitement symbolique annuel d'un franc.

» Toutefois, lorsque la décision en matière de revision ne comporte plus aucune sanction, ces autorités ont la faculté d'accorder à l'agent un traitement de non-activité égal à la différence entre le traitement d'activité auquel il aurait eu droit et ses revenus professionnels globaux, abstraction faite de ceux que lui a procurés une activité de cumul autorisée, sans que ce traitement de non-activité puisse dépasser les montants calculés conformément aux dispositions en matière de traitement d'attente applicables aux agents de l'Etat mis en disponibilité par retrait d'emploi dans l'intérêt du service.

» La vérification des déclarations en vue du calcul du traitement de non-activité pourra être faite auprès des administrations fiscales qui seront tenues de fournir les renseignements nécessaires.

» Toute fausse déclaration en vue du calcul du traitement de non-activité entraîne déchéance du droit à ce traitement.

ART. 7bis.

» La durée de la période de mise en non-activité est prise en considération pour les augmentations périodiques de traitement.

» Pour l'établissement des droits à la pension des agents en cause et leurs ayants droit suivant le régime qui leur est applicable, le temps passé en non-activité sera compté comme service effectif et le traitement d'activité dont les intéressés auraient bénéficié s'ils étaient restés en fonctions, servira éventuellement pour former ou compléter la moyenne des traitements servant de base à la pension.

» Cette pension sera toutefois diminuée du montant des rentes qui auraient été constituées conformément aux lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, du chef d'une profession exercée pendant la période de non-activité. »

B. — En ordre subsidiaire :

1° supprimer le § 1;

2° remplacer au § 2 les mots « de rappeler une personne en service » par « de supprimer la mesure qui a éloigné une personne du service »;

3° supprimer au § 3 les mots « abstraction faite de ceux que lui a procurés une activité de cumul autorisée »;

van onderbreking der functies, zonder dat deze opnonactiviteitstelling verder mag gaan dan de datum waarop de betrokkenen verplicht hun functies zouden moeten stopzetten om in ruste te worden gesteld.

» De bevoegde overheden kennen aan de op non-activiteit gestelde ambtenaar de symbolische jaarwedde van één frank toe.

» Wanneer de herzieningsbeslissing echter geen straf meer inhoudt, mogen die overheden aan de ambtenaar een nonactiviteitswedde toekennen, gelijk aan het verschil tussen de activiteitswedde waarop hij recht zou hebben gehad, en zijn globale bedrijfsinkomsten, afgezien van die welke voortkomen van een toegestane cumulatie, zonder dat die nonactiviteitswedde hoger mag zijn dan de bedragen berekend overeenkomstig de bepalingen op het stuk van wachtwedde die gelden voor het bij ambtsontheffing in het belang van de dienst ter beschikking gesteld Rijkspersoneel.

» De verklaringen met het oog op de berekening van de nonactiviteitswedde kunnen nagezien worden bij de belastingadministraties, die gehouden zijn de nodige inlichtingen te verstrekken.

» Elke valse verklaring met het oog op de berekening van de nonactiviteitswedde brengt verval van het recht op die wedde mee.

ART. 7bis.

» De duur van de op nonactiviteitstelling telt mede voor de periodieke weddeverhogingen.

» Voor de vaststelling van de pensioenaanspraken der betrokken ambtenaren en hun rechtverkrijgenden volgens het voor hen geldende stelsel wordt de nonactiviteit als werkelijke diensttijd medegerekend en wordt de activiteitswedde welke de belanghebbenden zouden hebben genoten indien zij in dienst waren gebleven, eventueel in aanmerking genomen voor het vormen of aanvullen van het weddegemiddelde dat als grondslag van het pensioen dient.

» Dit pensioen wordt evenwel verminderd met het bedrag der renten die overeenkomstig de wetten op de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood mochten gevormd zijn uit hoofde van een tijdens de nonactiviteit uitgeoefend beroep. »

B. — In bijkomende orde :

1° § 1 te doen vervallen;

2° in § 2, de woorden « Wanneer een persoon... moet hij » te vervangen door « Wanneer de maatregel waarbij een persoon uit de dienst is verwijderd, door een herzieningsbeslissing wordt opgeheven, moet deze persoon... »

3° in § 3, de woorden « afgezien van deze voortkomend uit een toegestane cumulatiedrijvigheid » te doen vervallen;

4° supprimer au § 3 la dernière phrase;

5° remplacer le § 6 par le texte suivant : « Lorsque la décision en matière de revision a pour effet de supprimer la mesure qui a éloigné une personne du service, celle-ci peut être mise d'office à la retraite et admise à la pension, conformément aux dispositions des articles 10 et 11 de la loi du 25 juillet 1867 sans que la condition d'inaptitude physique soit requise ».

Justification.

Si l'on compare ce projet au projet relatif aux agents des provinces et communes, l'on constate :

1° que le § 1 introduit, de manière imprécise, la notion de la rétroactivité facultative de la décision prise après revision;

2° que le § 2 introduit subrepticement l'obligation de réintégration d'emploi, absente de l'article 7 du projet similaire et écartée par son article 9 lorsqu'il a été pourvu à l'emploi par la nomination d'un titulaire, nommé à titre définitif, et, même de façon plus étendue, par l'article 10, dans le cas du personnel enseignant;

3° que le § 3 ne fait pas mention du traitement symbolique de un franc et, de ce fait, fait recommander l'octroi d'un traitement effectif dont il fixe le minimum au montant des cotisations et retenues, créant ainsi une redoutable équivoque avec l'obligation déjà mise à charge des employeurs par le § 5 d'effectuer, en tout état de cause, aux caisses de pension l'équivalent de ces cotisations et retenues;

4° que le projet, comme celui relatif aux agents des provinces et communes, fixe comme maximum de traitement la différence entre le traitement d'activité et celui des activités professionnelles, à l'exclusion de celles provenant d'un cumul autorisé, ce qui, dans de nombreux cas, aboutit à accorder le plein traitement, chose excessive, semble-t-il;

5° que le texte du projet omet étrangement les utiles dispositions figurant aux deux derniers alinéas du projet sur les agents des provinces et communes qui permet la consultation des administrations fiscales et sanctionne les fausses déclarations.

H. ROLIN.

4° in § 3, de laatste volzin te doen vervallen;

5° § 6 te vervangen als volgt : « Wanneer de maatregel waarbij een persoon uit de dienst is verwijderd, door een herzieningsbeslissing wordt opgeheven, kan deze persoon van ambtswege worden in ruste gesteld met recht op pensioen overeenkomstig de artikelen 10 en 11 der wet van 25 Juli 1867, zonder dat aan de voorwaarde van lichamelijke ongeschiktheid voldaan moet zijn ».

Verantwoording.

Wanneer men dit ontwerp vergelijkt met het ontwerp betreffende het personeel der provinciën en gemeenten, stelt men vast dat :

1° § 1 vrij onnauwkeurig het begrip van de facultatieve terugwerkende kracht van de na herziening getroffen beslissing invoert;

2° § 2 de verplichting van het herstel in de betrekking tersluiks invoert, welke bepaling niet voorkomt in artikel 7 van het gelijkaardig ontwerp en bij zijn artikel 9 wordt geweerd wanneer in de betrekking voorzien is door de benoeming van een vastbenoemde titularis, en zelfs op ruimere schaal bij artikel 10, ten opzichte van het onderwijzend personeel;

3° § 3 geen melding maakt van de symbolische bezoldiging van één frank en zodoende de toekenning van een werkelijke bezoldiging aanbeveelt, waarvan het minimum wordt vastgesteld op het bedrag van de bijdragen en inhoudingen, waardoor een gevaarlijke verwarring ontstaat met de verplichting welke reeds ingevolge § 5 op de werkgevers rust om, in elk geval, bij de pensioenkassen de tegenwaarde van die bijdragen en inhoudingen te storten;

4° het ontwerp, naar het voorbeeld van dat betreffende het personeel der provinciën en gemeenten, als maximumwedde bepaalt het verschil tussen de activiteitsbezoldiging en die der beroepsbezoldigingen, met uitsluiting van die voortkomende van een geoorloofde cumulatie, wat in vele gevallen neerkomt op het verlenen van de volle wedde, hetgeen blijkbaar overdreven is;

5° de tekst van het ontwerp, zonderling genoeg, de nuttige bepalingen achterwege laat die voorkomen in de laatste twee alinea's van het ontwerp op het personeel van provinciën en gemeenten dat de raadpleging van het bestuur der belastingen en de bestraffing van valse aangiften mogelijk maakt.